

Ministerie van Financiën
Directie Financiële Markten
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Postbus 2285
1000 CG Amsterdam
Bezoekadres:
Singel 236
1016 AB AMSTERDAM
T 020 520 86 54
F 020 622 94 46
E d.van.velzen@nibesvv.nl
I www.nibesvv.nl
NIBE-SVV bv
Handelsregister
nr 30152681

datum 1 juni 2011
referentie
onderwerp Consultatievoorstel Verbetering
Vakbekwaamheid

Geachte heer, mevrouw,

Wij hebben het door u ter consultatie voorgelegde voorstel ter verbetering van het vakbekwaamheidsbouwwerk voor financiële dienstverleners ontvangen en beoordeeld. Met deze brief geven wij u onze bevindingen inclusief een aantal concrete verbeteringen in overweging. Tegelijk willen wij u graag wijzen op een aantal (nieuwe) valkuilen die dit consultatievoorstel bevat.

Uw consultatievoorstel bevat ook een aantal specifieke vragen. Vanzelfsprekend geven wij u ook daarop onze antwoorden. Deze antwoorden zijn in de bijlage opgenomen.

1. Algemeen

Uw voornemen om hogere eisen te stellen aan het minimumniveau van de benodigde vakbekwaamheid juichen wij toe. Wij zijn eveneens een warm voorstander van uw voornemen om hierin ook de vaardigheden, het professioneel gedrag en het besef van integriteitvraagstukken mee te nemen. Dat dit betekent dat het niveau van de bestaande Wft-diploma's naar een hoger plan moeten worden gebracht is volstrekt logisch. Dit minimumniveau moet dan wel gaan gelden voor iedereen die betrokken is bij het verkoopproces van financiële producten.

Een persoonlijke diplomaplicht voor adviseurs is alleen in combinatie met de introductie van een personenregister logisch te noemen. Uit het oogpunt van het minimaliseren van de administratieve lastendruk daarentegen is zo'n persoonlijke diplomaplicht helemaal geen goed idee, want veel te kostbaar.

Het doel van uw voorstel (verbetering vakbekwaamheid, professionaliteit en integriteit) kan ook efficiënt en effectief via het bedrijfsvoeringsmodel worden geborgd. Met name door het wegvallen van de keuzemogelijkheid (diplomamodel of bedrijfsvoeringsmodel) ontstaan er onnodige administratieve lasten in de sector. Globaal hebben we deze vermijdbare administratieve lasten becijferd op een extra kostenpost voor de Nederlandse financieel dienstverleners van ten minste € 100 miljoen per jaar. Uiteindelijk zullen deze meerkosten via de prijsstellingen van financiële producten aan klanten (burgers en bedrijven) worden doorberekend. Naar onze inschatting is in uw voorstel dan ook zeker niet de minst belastende optie gekozen en dat is jammer. Zie punt 3.

Een personenregister met een of andere vorm van sancties voor ongewenst gedrag, kent overigens wel een disciplinerende werking. Het (blijvend) voldoen aan de inschrijvingseisen is altijd ook een persoonlijk belang van degene die is ingeschreven in dit personenregister. Dat persoonlijk belang zal er toe kunnen leiden dat een ingeschrevene minder snel gedrag gaat vertonen dat deze inschrijving in gevaar kan brengen. Dat is tenslotte zijn broodwinning. Dus ook een persoonlijk belang bij het voldoen aan vakbekwaamheidseisen, integer gedrag e.d. Een toegepaste vorm van een personenregister is om die reden ook wel weer aantrekkelijk.

Wel vinden wij het van belang dat deze diplomaplicht/registerplicht gaat gelden voor iedereen die rechtstreeks en persoonlijk betrokken is bij de verkoop van financiële producten. Misstanden bij de verkoop zijn immers niet alleen aan adviseurs te wijten, maar ook – en zelfs vooral – aan degenen die zonder advies financiële producten verkochten. Zie punt 2.

2. Onderscheid adviseurs en niet-adviserende verkopers

Een zwaarwegend element in uw voorstel is het onderscheid tussen de vakbekwaamheid die geëist wordt van adviseurs en de vakbekwaamheid die geëist wordt van andere medewerkers met klantcontacten. U geeft daarbij uitdrukkelijk aan voor de begrippen ‘adviseur’ en ‘adviseren’ aan te sluiten bij de betreffende definities in de Wft.

Daar zit de kern van ons bezwaar. Dit komt omdat de Wft onderscheid maakt tussen de verkoop van financiële producten zonder advies (alleen door het geven van informatie) en de verkoop van financiële producten met advies. Uw diplomaplicht raakt alleen de tweede groep (adviseurs) en vrijwaart de eerste groep (niet-adviserende verkopers) daarvan.

Naar onze overtuiging leidt dit onderscheid tot ongewenste gevolgen voor de consument/cliënt alsmede tot een verdere ongelijkheid van het speelveld.

In uw voorstel wordt de groep niet-adviserende verkopers bevoordeeld met veel lagere financiële lasten (geen persoonlijke diplomaplicht, geen PE-eisen, geen verplichte inschrijving in het persoonsregister en geen tuchtrecht) dan de groep die (ook) adviseert.

Dat kan er toe leiden dat veel financiële dienstverleners (grote en kleine) die nu nog ‘adviseren’, gaan kiezen voor een bedrijfsmodel waarbij niet meer wordt geadviseerd: aanbieden zonder advies, resp. bemiddelen zonder advies. Daar lijkt de consument/cliënt niet bij gebaat, zeker niet als degene die aanbiedt zonder advies dan wel bemiddelt zonder advies ook nog eens aan lagere vakbekwaamheidseisen hoeft te voldoen.

De consument/cliënt die wel geadviseerd wil worden (en velen hebben dat nodig) gaat dat natuurlijk merken in de rekening. Kopen bij een financieel dienstverlener die niet-adviseert wordt op die manier door de overheid gestimuleerd vanwege de veel lagere publiekrechtelijk opgelegde lasten. Juist daardoor wordt misselling bevorderd. Dat zal uw bedoeling niet zijn.

Voor het maken van onderscheid tussen wel-adviserende verkopers en niet-adviserende verkopers is ook om een andere reden geen aanleiding. Ook de financiële dienstverlener die niet ‘adviseert’ moet wel ‘informereren’: hij moet er voor zorgen dat de klant een geïnformeerde keus kan maken. Voor het in een persoonlijk gesprek/contact verantwoord kunnen geven van informatie is (nagenoeg) dezelfde vakbekwaamheid nodig als voor het geven van advies. (Terzijde: dat is ook precies de reden dat de wet in zijn huidige redactie géén onderscheid maakt in vakbekwaamheidseisen tussen de verschillende groepen.) De gedachte dat de klant onderscheid kan maken waar informatie ophoudt en advies begint, is volslagen illusoir.

Bij een verkoopproces dat zich niet kwalificeert als ‘adviseren’ gelden eerder en in hogere mate ‘targets’, zo leert de praktijk. Selectie op ‘commercieel talent’ in plaats van op vakdeskundigheid ligt dan voor de hand. De door u voorgestelde persoonlijke diplomaplicht moet dus ook gaan gelden voor medewerkers die de klant alleen door het geven van informatie ‘verleiden’ tot aanschaf van dat financiële product.

Voor medewerkers die alleen betrokken zijn bij beheerswerkzaamheden (backoffice) hoeft deze diplomaplicht uiteraard niet te gelden.

Aanbeveling 1:

De hogere vakdeskundigheidseisen moeten gelden voor eenieder die in een rechtstreeks (fysiek of virtueel) contact met een specifieke klant deze adviseert of informeert over één of meer specifieke financiële producten. (Beheerswerkzaamheden daar niet in begrepen.)

3. Diplomamodel versus bedrijfsvoeringsmodel

Opvallend is dat uw voorstel enerzijds de bezwaren tegen het bedrijfsvoeringsmodel gebruikt als argumentatie voor een diplomaplicht, maar anderzijds datzelfde bedrijfsvoeringsmodel wel handhaaft voor de overige groepen medewerkers of voor de zeer gespecialiseerde bedrijfsonderdelen. Het lijkt ons van tweeën één:

- het bedrijfsvoeringsmodel is te duur om in de praktijk te gebruiken, of
- het bedrijfsvoeringsmodel is niet te duur om in de praktijk te gebruiken.

In uw voorstel staat overigens ook dat de AFM stelt dat het bedrijfsvoeringsmodel (te?) kostbaar is om gedegen te controleren. Deze conclusie veronderstelt de gedachte dat hiernaar reeds is gekeken. Dit is echter niet het geval. De AFM heeft ons laten weten nog niet eerder een inputcontrole te hebben gedaan op de vakdeskundigheid van medewerkers bij bedrijven die hun deskundigheid aantonen op basis van de bedrijfsvoering. Bovendien wijzen wij u er op dat het bedrijfsvoeringsmodel juist meebrengt dat de financiële dienstverlener moet aantonen dat de vakbekwame bedrijfsuitoefening voldoende is gewaarborgd. Dat brengt niet automatisch een onderzoeksplicht van de AFM mee, maar juist een (voordeliger te realiseren) controlerecht.

Mede daardoor zijn er ook oplossingen van meer praktische aard beschikbaar. Zo hebben wij als onafhankelijke kennisinstituut van en voor de sector een 'Vakdeskundigheidsverklaring bij organisatieonderdelen die hun deskundigheid aantonen op basis van het bedrijfsvoeringsmodel' ontwikkeld. Dit product is vergelijkbaar qua werking met een accountantsverklaring bij een jaarrekening maar heeft een andere scope, namelijk: toereikendheid van de aanwezige vakdeskundigheid! De AFM kan vervolgens op basis van deze verklaringen haar toezicht optimaal uitvoeren zonder meerkosten in haar budget. Dit product kan moeiteloos geïntegreerd worden in de bestaande interne auditpraktijken en externe verslaglegging in de sector. Een dergelijke oplossing voor het aantonen van de vakbekwaamheid is zowel voor de kleine als voor de grote financiële dienstverlener efficiënt mogelijk. Dus: beiden kunnen kiezen tussen het diplomamodel en het bedrijfsvoeringsmodel.

Uw voorstel veroorzaakt ook op een ander punt een ongelijk speelveld met de bepaling dat voor financieel dienstverleners met meer dan 50 FTE een ander regiem gaat gelden dan voor kleinere financieel dienstverleners. Voor de eerste groep (de grote bedrijven) geldt dat het diplomamodel geheel niet verplicht is als er niet wordt geadviseerd; voor de tweede groep (de kleinere bedrijven) geldt dat het diplomamodel dan toch wordt gehandhaafd voor een voldoende aantal feitelijk leidinggevenden. Door dat ongelijke speelveld worden – weer – de kleinere bedrijven financieel op achterstand gezet. Wij betwijfelen of de consument/cliënt daarmee gediend is. Het is bovendien in strijd met uw eigen constatering dat ook in het huidige model dit verschil al gezien wordt als onevenwichtig, nu er bij kleinere dienstverleners niet meer of ernstigere misstanden worden geconstateerd dan bij grotere.

Afgezien van dit ongelijke speelveld lijkt het ons tevens onzinnig om aan feitelijk leidinggevenden van niet-adviserende financiële dienstverleners diplomaplichten op te leggen, waarbij de voor die diploma's geldende vakbekwaamheidseisen zojuist zijn uitgebreid met professionele adviesvaardigheden en andere competenties, die u juist met het oog op goede advisering onontbeerlijk acht.

Zeker voor medewerkers die niet bij het verkoopproces zijn betrokken (beheersfuncties, backoffice) lijkt het bedrijfsvoeringsmodel ons de aangewezen methode om de vakbekwaamheid in een organisatie te waarborgen.

Aanbeveling 2:

Het bedrijfsvoeringsmodel kan zonder bezwaren worden gehandhaafd nu er geen kostentechnische nadelen aan kleven en ook van andere bezwaren niet is gebleken. Voor het vereiste niveau binnen deze open norm moet worden aangehaakt bij de voor de Wft-diploma's vereiste vakdeskundigheidsniveaus.

Aanbeveling 3:

Schrap de voorgenomen diplomaplicht voor niet-adviserende financiële dienstverleners met niet meer dan 50 FTE. Of nog beter: schrap de norm van 50 FTE geheel en laat voor elke financiële dienstverlener, ongeacht de bedrijfsgrootte, hetzelfde regiem gelden.

4. De modulestructuur

Wij juichen uw streven om het niveau van de vakbekwaamheidseisen te verhogen en daar ook de benodigde vaardigheden en competenties bij te gaan toetsen toe. Wij zijn het ook met u eens dat de huidige verkaveling van de vakgebieden over de modules overlap vertoont en nog teveel is opgezet vanuit de producten.

De bedoeling van de nieuwe modulestructuur is dan ook om beter aan te sluiten op de behoeften van de consument in plaats van de huidige – wat u noemt: productgerichte – structuur. In dat verband is het opmerkelijk dat beide door u uitgewerkte opties nog steeds productgericht zijn (met modules Wft-Consumptief krediet, Wft-Hypothecair krediet, Wft-Pensioenverzekeringen). Ook de geheel productgerichte Volmachtmodules worden door u gehandhaafd (Wft-Volmacht Leven, Wft-Volmacht Schade en – straks – Wft-Volmacht Pensioen). Eigenlijk verandert er alleen iets bij Wft-Levensverzekering en Wft-Basismodule, alsmede (in optie B) bij Wft-Schade. Maar of dat nou minder productgericht is, vragen wij ons af.

Ruim vijf jaren na introductie van het huidige Wft-vakbekwaamheidsgebouw staat vast dat de markt nog steeds grote moeite heeft met het begrijpen daarvan. Alleen al om die reden pleiten wij voor de grootst mogelijke terughoudendheid bij ingrijpen in die structuur zelf. Het wordt er allemaal niet duidelijker op.

Daarnaast lijken de gemaakte keuzes ons geen verbetering. Wij motiveren dat per module.

4.a. Twee verschillende basismodules

Zowel in optie A als in optie B worden twee verschillende Basismodules getekend; een lichte Basismodule en een zwaardere Basismodule. Bij het zwaardere basismodule (Wft-Extra) worden nog enkele aanvullende mogelijkheden geschetst, zodat er feitelijk nog meer varianten ontstaan. Dat maakt de structuur niet helderder.

In beide opties is bovendien zowel aan de lichtere als aan de zwaardere Basismodule 'Schade' toegevoegd, soms alleen 'eenvoudige schade' andere keren (ook) 'schade complex'. Daarvoor wordt als argument gehanteerd dat 96% van de AFM-vergunninghouders een vergunning heeft voor 'Schade'. Het consultatievoorstel ziet daarbij over het hoofd dat:

- het nieuwe voorstel juist betrekking zou moeten hebben op een persoonlijke diplomaplicht. Dat 96% van de huidige AFM-vergunninghouders (ook) een vergunning heeft voor Schade wil natuurlijk niet zeggen dat 100% van de medewerkers bij die bedrijven zelf ook in Schade actief is.
- het percentage van 96 heeft betrekking op het aantal vergunninghouders, niet op de marktaandelen. Dat is relevant omdat een aantal zeer grote financiële dienstverleners nauwelijks in Schade actief is.
- bij inwerkingtreding van Wfd/Wft in 2006 veel vergunninghouders op grond van overgangsbepalingen heel eenvoudig voor een vergunning voor Schade in aanmerking kwamen. Vaak is de vergunning genomen onder het motto 'baat het niet, dan schaadt het niet'. De praktijk laat zien dat steeds meer financiële dienstverleners zich nu specialiseren. Het langs de weg van de Basismodule deze groep impliciet dwingen tot Schade lijkt niet in enig belang.
- het percentage van 96 heeft alleen betrekking op AFM-vergunninghouders. DNB-vergunninghouders – en dat zijn in marktaandeel niet de kleinste – zijn daarin niet meegerekend.

Aan de in beide opties genoemde zwaardere Basismodule (Wft-Extra) is óók het onderdeel Beleggen opgenomen. Dat leidt tot de onwenselijke situatie dat in één module (naast Basiskennis) zowel adviesvaardigheden op het gebied van Beleggen als adviesvaardigheden op het gebied van schadeverzekeringen worden opgenomen, maar weer niet de adviesvaardigheden in de producten waar die Beleggingsvaardigheden aan gerelateerd zijn. De combinatie Basis, Beleggen en Schade komt in de praktijk niet voor: niet bij de klant en niet bij de financiële dienstverlener. Het is een onzinnige combinatie.

Het leidt bovendien tot de situatie dat de financiële dienstverlener die gespecialiseerd is in schadeverzekeringen (nagenoeg alle Registermakelaars in Assurantiën, maar ook vele anderen) verplicht vakbekwaam in Beleggen moet worden. Dat dient geen enkel doel.

Aanbeveling 4:

Neem in een verplichte Basismodule geen onderwerpen op die tot een specifiek vakgebied behoren. Of, nog beter: schrap de verplichte Basismodule geheel en breng alle onderwerpen onder bij het moduul waar deze thuis horen. Dat leidt tot meer begrip in de markt en tot lagere (verplichte, niet relevante) opleidingskosten.

4. b. Schadeverzekeringen

Zowel in optie A als in optie B wordt het vakgebied Schadeverzekeringen gesplitst in 'eenvoudige schade (privé en zakelijk)' en 'schade complex (privé en zakelijk)'. Dat is géén structuur die voldoet aan uw doelstelling om beter aan te sluiten bij de behoeften van de klant. Integrale advisering/verkoop van alle bij een klant behorende schadeverzekeringen maakt u met deze kunstmatige – voor geen enkele klant herkenbare – splitsing onmogelijk. De huidige splitsing in deelmodules tussen Particulieren en Bedrijven maakt een dergelijke integrale advisering/verkoop juist wel mogelijk.

U kunt zich overigens afvragen of er een goede reden is om een module schadeverzekeringen in het vakbekwaamheidsgebouw op te nemen. Op het gebied van schadeverzekeringen zijn bij ons weten nog nooit structurele misstanden gesignaleerd (uitzondering: inkomensverzekeringen). Dus wat rechtvaardigt hier het overheidsoptreden? Dit in het bijzonder omdat op dit moment Schadeverzekeringen (afgezien van Volmacht) verreweg de zwaarste module is.

Aanbeveling 5:

Laat Wft-Schadeverzekeringen ongewijzigd.

Of, nog beter: vervang de verplichte module Schadeverzekeringen door een verplichte module over de advisering en verkoop van inkomensverzekeringen.

4.c. Vermogensopbouw, Pensioen en Hypotheek

Op het gebied van vermogensopbouw, pensioen en hypotheek lijkt een aanpassing van het vakbekwaamheidsgebouw voor de hand te liggen. Gezien het speciale karakter en de contracterende klant (het bedrijf, niet de consument zelf) valt voor een apart moduul Tweedepijler Pensioenverzekeringen veel te zeggen, zij het dat (anders dan bij het moduul Pensioenverzekeringen dat nu in ontwikkeling is) daar ook de arbeidsongeschiktheidspensioenen deel van uit zouden moeten maken.

Aanbeveling 6:

Neem in het moduul Pensioenverzekeringen ook de (tweedepijler) arbeidsongeschiktheidspensioenen op.

Naar onze mening past een apart moduul Vermogensopbouw en een apart moduul Hypotheek niet in een integrale advisering. Dat zijn in elkaar overlopende onderwerpen. Aflossing hypotheek is (een vorm van) vermogensopbouw, net als de opbouw van een voorziening daarvoor. Levensverzekeringen, anders dan uitvaartverzekeringen, zijn nagenoeg altijd gerelateerd aan het treffen van een voorziening voor de ouderdag, de aflossing van de hypotheek, de zorg voor nabestaanden en doorgaans een combinatie van die drie. Ook de voor deze modules geldende deelgebieden (op fiscaal terrein, beleggingsaspecten, spaarmogelijkheden) zijn goeddeels overlappend en nauwelijks los van elkaar te begrijpen en er valt zeker niet los van elkaar in te adviseren of over te informeren. Niet voor niets behoort het UPO inmiddels ook al tot de verplichte stof voor Erkende Hypotheekadviseurs.

Aanbeveling 7:

Integreer de modules Vermogensopbouw (incl. Leven) en Hypothecair Krediet.

4.d. Volmacht

In beide opties (A en B) blijft Wft-Volmacht volgens het voorstel ongewijzigd gehandhaafd. Dat moduul is onderverdeeld in 2 (straks 3) Volmachtdiploma's en in 9 (straks 10) deeldiploma's.

De vraag is waarom dit moduul gehandhaafd blijft. In het voorstel is de diplomaplicht juist gereserveerd voor de 'adviseur' en een gevolmachtigde adviseert (en/of bemiddelt) niet. Althans niet in de hoedanigheid van gevolmachtigd agent. Volmacht is juist de uitbesteding van werkzaamheden van de verzekeraar. In het kader van de Wft is de gevolmachtigde een 'aanbieder'. Dus kan voor de Volmacht gelden wat ook voor de verzekeraar geldt: als er geadviseerd wordt (of – bij overneming van aanbeveling 1 – geïnformeerd verkocht wordt), geldt de diplomaplicht die voor iedereen geldt. Wordt er niet geadviseerd (of rechtstreeks verkocht) dan wordt de gevolmachtigde niet anders behandeld dan verzekeraars die gelijksoortige werkzaamheden verrichten. Dat zorgt voor een gelijk speelveld. Het huidige voorstel, waarin de diplomaplicht is gekoppeld aan het adviseurschap, betekent dat de gevolmachtigd agent per definitie niet onder deze diplomaplicht valt. Dat wordt dan weer anders als het bedrijf niet meer dan 50 FTE telt. Niet omdat er dan wel geadviseerd wordt of rechtstreeks aan de consument/cliënt verkocht, maar louter op basis van het getalscriterium.

Dat leidt tot niet-acceptabele situaties. Een professioneel volmachtbedrijf met 50 medewerkers, dat zaken doet via het intermediair (en nauwelijks rechtstreekse contacten heeft met de eindklant) moet aan deze diplomaplicht voldoen. Daarentegen: een provinciaal werkend intermediairbedrijf met 51 medewerkers, is per definitie vrijgesteld van deze bijzondere diplomaplicht ook al houdt slechts één medewerker zich met volmachtwerkzaamheden bezig.

Er is in elk geval geen reden om – zoals nu nog het geval is – aan de gevormachtigde inhoudelijk zwaardere vakbekwaamheidseisen te stellen dan aan andere medewerkers in de financiële dienstverlening. Het is bovendien niet goed voorstelbaar hoe en waarom voor dit moduul de toevoegingen op het gebied van competenties, professionele vaardigheden (op welk gebied? Acceptatie? Schadebehandeling?) en integriteit invulling zouden moeten krijgen. En als dat al zou kunnen en moeten: waarom worden die vakbekwaamheidseisen dan wel aan een gevormachtigde gesteld en niet aan een verzekeraar zelf?

Dit alles is temeer van belang omdat – bij handhaving van de huidige regelgeving inzake de moduul Volmacht – dit moduul vrijstelling oplevert voor de huidige Wft-Schadeverzekeringen en Wft-Levensverzekeringen. Als het de bedoeling is deze vrijstellingen in de nieuwe situatie te laten vervallen – het consultatievoorstel vermeldt dat niet – dan lijkt de onwenselijke situatie te ontstaan dat de Wft-Volmachtmodule wel hogere vakbekwaamheidseisen kent dan vereist voor ‘gewone advisering’, maar daar geen vrijstelling voor biedt. Ook in het kader van (dan dubbele) PE-programma’s gaat dat zeker tot een onwenselijke situatie leiden.

Aanbeveling 8:

Schrap de Wft-module Volmacht. Dat komt ook de overzichtelijkheid van het systeem ten goede.

In dit verband nog het volgende: wettelijke vakbekwaamheidseisen voor de gevormachtigd agent zijn ingevoerd eind jaren vijftig van de vorige eeuw om te voorkomen dat via schijnvolmachten de vakbekwaamheidsregels voor assurantietussenpersonen zouden worden ontdoken (Wet op de Assurantiebemiddeling, later opgevolgd door de Wet op het assurantiebemiddelingsbedrijf). Omdat de Wft aan alle financiële dienstverleners (dus ook aan intermediair en verzekeraars) dezelfde vakbekwaamheidseisen stelt, hoeft niet langer voor schijnvolmachten te worden gevreesd en zijn aparte wettelijke vakbekwaamheidseisen voor een gevormachtigde niet meer nodig.

5. De centrale vragenbank

Wij zijn geen voorstander van een centrale vragenbank. Niet alleen omdat wij daar zelf partij in zijn. Bij inwerkingtreding van Wfd en Wft is uitgebreid en principieel gesproken over centrale examinering, ook al omdat de toenmalige Wet op het assurantiebemiddelingsbedrijf centrale examinering kende. Daarbij zijn vanzelfsprekend ook alle voor- en nadelen besproken, waaronder de mogelijkheid van concurrentie op geslaagdenpercentages in een model van marktwerking. Om die reden is gekozen voor een model met marktwerking, gekoppeld aan een accreditatiesysteem.

De constatering dat het huidige accreditatiesysteem onder verantwoordelijkheid van het CDFD niet voldoet, lijkt ons geen argument voor een centrale vragenbank. Verbetering van het huidige accreditatiesysteem en de handhaving van de geldende accreditatie-eisen lijken ons wel een optie. O.a. door strakkere richtlijnen en protocollen vanuit het CDFD op te stellen, waarbij zaken als normering, examenvorm e.d. dwingender worden opgelegd. Hierbij is het CDFD al de juiste weg ingeslagen door de exameninstellingen en onderwijsinstellingen vooraf te beoordelen op het product dat zij gaan afnemen. Niet alleen een procesbeschrijving die moet worden goedgekeurd maar ook een inhoudelijk oordeel van deskundigen. De controle op de uitvoering (het handhavingsbeleid) is wat ons betreft ook voor verbetering vatbaar.

Een centrale vragenbank lijkt ons bovendien moeilijk verenigbaar met de prominente plaats, die in het consultatievoorstel wordt toegekend aan vaardigheden, professioneel gedrag en integriteit. Allemaal nieuwe onderwerpen die zich niet of zeer lastig laten toetsen via gesloten vraagstellingen zoals thans gebruikelijk in de examenomgevingen oude stijl, maar daardoor ook niet passen in een dwingend voorgeschreven centrale vragenbank.

In uw voorstel pleit u dan ook terecht voor een rijkere examenomgeving. Maar juist hierbij geldt ook: hoe rijker de omgeving hoe minder een centrale examendatabase gaat helpen bij het oplossen van het door u geconstateerde disfunctioneren van het CDFD. De bewaking van de normering en het uitbannen van de subjectiviteit in de decentrale vaststelling van de examenresultaten (in geval van gaming, open vragen, casestudies, assesment e.d.) wordt dan namelijk een nieuw issue waarop geen antwoord wordt gegeven via een examenvragendatabase. Ook dan moet het CDFD toch vooral zijn handhavende taak goed gaan invullen. Ons eerdere voorstel om het toezicht gewoon goed in te richten en hiervoor een kostendekkende heffing te vragen per afgenomen examen bij de verschillende instituten die onder uw toezicht vallen is daarbij een veel effectievere en efficiëntere oplossing. Een oplossing die tevens toekomstige onderwijsinnovaties niet in de weg hoeft te staan. Denk aan leren op de werkplek en andere vormen van informeel leren. Het disfunctioneren van het door u voorgestelde (en zogenaamd nieuwe) model was juist de motivatie in het verleden om het huidige model in te voeren. Herhaling van dit soort fouten leidt naar onze mening dan ook niet tot verbetering.

Daarnaast willen wij u wijzen op een aantal expliciete nadelen die verbonden zijn aan een centrale vragenbank, gecombineerd met – zoals u voorstelt – decentrale examinering:

- die decentrale examinering maakt dan toch decentraal toezicht op die instellingen noodzakelijk;
- decentrale exameninstellingen werken met verschillende automatiseringssystemen, waar de centrale vragen elke keer in moeten worden ingepast;
- mede daardoor wordt het lastig betrouwbare en valide statistische informatie te krijgen over de centrale vragen. Ook deze informatie (de antwoorden op die vragen) berust immers bij decentrale instellingen in verschillende systemen.
- bezwaar- en beroepsprocedures worden getrapt, nu de decentrale exameninstelling niet zal mogen/kunnen oordelen over inhoudelijke bezwaren tegen examenvragen. Dat maakt het er ook voor de kandidaat niet duidelijk op.
- er zal dus ook een centrale bezwaar- en beroepsprocedure moeten komen.

Feitelijk gezien combineert een centrale vragenbank met decentrale examens de nadelen van centrale examinering met de nadelen van decentrale examinering. Dat zal leiden tot nodeloos veel bureaucratie, overlap in werkzaamheden, onduidelijkheid inzake bevoegdheden, zeker naar de examenkandidaten en een onnodige kostenexplosie.

Aanbeveling 9:

Schrap het voornemen van een centrale vragenbank en verbeter het huidige accreditatiesysteem door het dwingender voorschrijven en streng handhaven van regels, procedures en – vooral - vakinhoudelijke kwaliteit en niveau. De extra kosten kunnen wat ons betreft prima via een heffing per afgenomen examen aan de geaccrediteerde instituten worden doorberekend.

Aanbeveling 10:

Als er toch voor een centrale vragenbank wordt gekozen: trek dan de consequentie door en centraliseer de examens volledig: één centraal Wft-exameninstituut onder toezicht van uw ministerie. Dan worden in elk geval niet de nadelen van twee systemen gecombineerd en voorkomt u een nog veel groter bureaucratisch monstrem.

6. De eind- en toetstermen

Het consultatievoorstel benadrukt terecht het belang van competenties, professionele adviesvaardigheden en integriteit. De vraag is in hoeverre en op welke wijze deze onderwerpen een andere, nieuwe plaats in de Wft-vakbekwaamheidsstructuur zouden moeten krijgen.

De huidige eindtermen, zoals opgenomen in Bijlage B bij het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo), vereisen al dat de financiële dienstverlener de noodzakelijke kennis en procedures op een verantwoorde wijze kan toepassen. In de huidige examinering komt dat vereiste niet tot zijn recht, omdat alle geaccrediteerde examens uitsluitend op meerkeuzevragen gebaseerd zijn. Maar dat is een uitvoeringsprobleem. Ook binnen de huidige eindtermen kan het CDFD andere examenvormen eisen en – omgekeerd – ook in een nieuwe structuur, met opnieuw en apart benoemde professionele adviesvaardigheden, komen dit soort vaardigheden niet tot hun recht als daar niet via deugdelijke examenmethoden op geëxamineerd wordt.

Wij menen dat veel van de voorgenomen doelstellingen kunnen worden gerealiseerd zonder ingrijpende wijzigingen van de huidige eind- en toetstermen. Dat spaart veel tijd en geld. (Opschoning is wel nodig.)

Aanbeveling 11:

Ga geen volledige nieuwe module-inhoud in de vorm van nieuwe eindtermen schrijven. Pas de huidige termen aan en zoek oplossingen in de accreditatie-eisen (richtlijnen, vereisten en protocollen) inzake examinering.

7. De kosten

U gaat uit van in eerste instantie hogere lasten en op termijn mogelijk lagere. Het lijkt ons dat het huidige consultatievoorstel per definitie leidt tot structureel veel hogere lasten. Niet alleen vanwege de diplomaplicht, alsmede de verzwaring van alle modules waardoor zowel de opleidingskosten als de examenkosten flink zullen stijgen (vaardigheden toetsen is blijvend duurder dan alleen kennis toetsen). Ook vanwege bijkomende voorstellen: de centrale examenbank, het personenregister, het toezicht daarop, het tuchtrecht.

In hoeverre deze hogere lasten aanvaardbaar zijn gegeven de verwachte kwaliteitsverbetering is een andere discussie, waar wij ons niet bevoegd toe voelen. Wel menen wij dat een goedkopere oplossing binnen handbereik ligt.

8. Overgangsregeling en deelcertificering

In uw voorstel wordt wel gesproken van een overgangstermijn maar niet over een overgangsregeling. Wij vragen ons af in hoeverre hier sprake is van een omissie. Als de gedachte daar achter is dat elke financiële adviseur c.q. elke niet-adviserende verkoper van financiële producten geheel opnieuw alle voor hem relevante en aanzienlijke verzwaarde diploma's moet behalen, dan geeft dat een enorme en onnodige administratieve lastendruk bij financieel dienstverleners.

Wij kunnen ons voorstellen dat dit probleem wordt opgelost met behulp van het EVC-instrumentarium, waardoor een vrijstellingsbeleid kan worden gevoerd voor duidelijk aantoonbare kennis, vaardigheden en professioneel gedrag. Dat vergroot ook de acceptatiegraad in de markt voor dit ingrijpende voorstel.

Aanbeveling 12:

Introduceer een regeling waarbij EVC kan worden ingezet als onderdeel om nieuw vereiste diploma's alsnog te verwerven.

9. Tot slot

In grote lijnen ondersteunen wij uw voornemen om de vereiste vakdeskundigheid in de sector te verhogen. Naar onze mening is het consultatievoorstel echter nog niet voldragen en op enkele onderdelen zelfs contraproductief. Ook zijn wij van mening dat met dit voorstel niet voor het minst belastende alternatief wordt gekozen in het licht van de administratieve lastendruk. Onze bevindingen en aanbevelingen kunnen u wellicht helpen bij het effectief realiseren van uw beoogde doelstellingen.

Als u daar prijs op stelt zijn wij graag bereid onze standpunten verder toe te lichten en u behulpzaam te zijn bij een succesvolle uitwerking van uw voornemen.

Vanzelfsprekend mag u onze reactie als openbaar beschouwen.

Met vriendelijke groet,

Drs. Bob E.J. Seemann RA
Algemeen directeur

Bijlage:

Antwoorden op de specifieke vragen in het consultatievoorstel

1. Vindt u dat voor ondernemingen die zeer specifieke productgroepen voeren, de mogelijkheid moet bestaan om vrijstelling van de diplomaplicht in te voeren voor die specifieke producten? Zo nee, waarom niet?

Ook in het huidige stelsel bestaan al deelmodules. De vraag is of dat aantal moet worden uitgebreid. Beslissend voor het antwoord op die vraag lijkt ons wiens belang voorop staat: dat van de financiële dienstverlener (die zelf moet kunnen bepalen op welke terreinen hij zijn diensten wil aanbieden) of dat van de klant (die belang heeft bij integrale dienstverlening).

Uitgaande van het perspectief van de klant geldt dat deelmodules uitsluitend denkbaar zijn bij schadeverzekering: voor de advisering en bemiddeling in pleziervaartuijverzekering is enige kennis en inzicht in andere door de klant gesloten schadeverzekeringen niet zo relevant. Voor andere modules dan schadeverzekeringen geldt dit niet. Of het nu gaat om een consumptief krediet, een hypothecair krediet of een uitvaartverzekering: er zal toch inzicht in de financiële situatie van de klant moeten zijn om te kunnen beoordelen of een product passend is.

Uitgaande van het perspectief van de financiële dienstverlener ligt dat anders, ook al uit kostenoverwegingen. Wij weten van gespecialiseerde financiële dienstverleners in onze klantenkring, zoals uitvaartverzekeraars, dat zij het belastend vinden hun (advies-/verkoop)medewerkers naast het diploma Wft-Basismodule het diploma Wft-Levensverzekering (incl. Beleggen) te laten behalen (en in het nieuwe voorstel een nog zwaardere module Wft-Vermogensopbouw).

En ook kostenoverwegingen zijn uiteindelijk een factor die voor de klant geldt.

Binnen deze afwegingen zouden wij willen adviseren: ja, deelmodules moeten mogelijk zijn, met dien verstande dat de beperking niet verder mag gaan dan alle financiële producten die een afgescheiden bedrijfsonderdeel van een financiële dienstverlener biedt.

Met andere woorden: een gespecialiseerde financieel dienstverlener, die alleen in pleziervaartuijverzekeringen doet, moet kunnen volstaan met een deelmodule op dat gebied, maar een financieel dienstverlener die ook andere schadeproducten aanbiedt niet en een financieel dienstverlener, die alleen uitvaartverzekeringen biedt, moet kunnen volstaan met een deelmodule op dat gebied, maar een financieel dienstverlener die ook andere levensverzekeringen/vermogensopbouwproducten aanbiedt niet.

Om te voorkomen dat deelmodules integrale dienstverlening bemoeilijken vinden wij wel dat de mogelijkheid van deelmodules moet bestaan naast de mogelijkheid tot het in één keer behalen van de gehele module.

2. In hoeverre zou een uitzondering op de diplomaplicht voor adviseurs die uitsluitend over eenvoudige schade producten adviseren de lasten kunnen beperken?

Wij menen dat een splitsing tussen eenvoudige en complexe schadeverzekeringen niet goed mogelijk is en niet verenigbaar met een integrale benadering van de klant. De complexiteit van schadeverzekeringen is bovendien niet afhankelijk van het soort verzekering, maar doorgaans van het soort schade. Zie ook onze aanbeveling 5.

3. Wat zijn volgens u de risico's van mogelijkheden tot uitzondering?

Is deze vraag een vervolg op vraag 1. of op vraag 2?

- als vervolg op vraag 1: zie ons antwoord bij vraag 1.
- als vervolg op vraag 2: Géén integrale benadering van de klant mogelijk. Zie ook onze visie als gegeven in paragraaf 4.b over de modulestructuur.

4. Moeten deze mogelijkheden breed in de markt van toepassing worden verklaard of alleen voor de grotere ondernemingen? Waarom?

Is deze vraag een vervolg op vraag 1. of op vraag 2?

- als vervolg op vraag 1: zie ons antwoord bij vraag 1.
- als vervolg op vraag 2: niet doen. Zie ook ons antwoord op vraag 2.

5. Hierboven worden twee voorstellen beschreven. Geeft u de voorkeur aan optie A of optie B? Waarom?

Beide voorstellen lijken ons een beduidende verslechtering van de huidige situatie. En dat terwijl verbeteringen heel goed mogelijk zijn. Zie ook wat wij in paragraaf 4. over de modulestructuur hebben geschreven.

6. Zijn er volgens u nog andere producten die opgenomen dienen te worden in een aparte module? Waarom?

Inkomensverzekeringen. Een impactvol product, omdat daarmee het toekomstige inkomen van de klant verzekerd hoort te zijn. Daarmee een product dat regelmatig aandacht behoeft, ook in de situatie van de klant, en dat moet blijven aansluiten bij (ingewikkelde) sociale en fiscale regelgeving. Zie ook hetgeen wij hebben gezegd in paragraaf 4.b over dit onderwerp.

7. In het huidige model zijn er een aantal keurmerkorganisaties die door middel van hun eigen opleidingen extra waarde willen toevoegen aan de Wft-modules. Welke rol ziet u in het nieuwe model voor de keurmerken weggelegd?

Geen.

De Wft-vakbekwaamheidseisen omvatten de minimale eisen die de overheid/samenleving noodzakelijk acht. Keurmerken die zich willen onderscheiden zullen dat moeten doen door aanvullende eisen te stellen (op het gebied van kennis, vaardigheden, prijsstelling, ongebondenheid of wat dan ook). Maar al die aanvullende eisen laten het wettelijk voorgeschreven minimummodel onverlet.

8. Zoals hiervoor besproken is er een aantal opties om de toevoeging van vaardigheden en professioneel gedrag aan de Wft-modules vorm te geven. Aan welke van onderstaande opties geeft u de voorkeur en waarom?

a. Elke Wft-module krijgt een onderdeel vaardigheden en een onderdeel professioneel gedrag toegevoegd.

b. Alleen de module Wft Basis bevat een onderdeel vaardigheden en een onderdeel professioneel gedrag. Daarna wordt in de losse modules niet meer getraind op vaardigheden en professioneel gedrag. Dit model gaat er dus vanuit dat adviseurs zelfstandig de kennis over een product kunnen koppelen aan vaardigheden.

c. Per module wordt gekeken of een onderdeel vaardigheden en een onderdeel professioneel gedrag noodzakelijk is. Adviseurs in eenvoudige schade producten, zoals reisverzekeringen, hebben bijvoorbeeld minder behoefte aan een training vaardigheden dan een adviseur in hypotheek met beleggingscomponent.

Onze voorkeur gaat uit naar optie C. Wij gaan uit van een integrale afname van kennis en vaardigheden, zoals gebruikelijk in de dagelijkse praktijk van medewerkers bij financiële dienstverleners. Wel betekent dat automatisch een zekere overlap voor degene die meer dan één moduul volgt. Ook dat pleit er voor het aantal modules zo beperkt mogelijk te houden.

9. *Op welke manier werkt de examenbank voor u het beste?*

Wij gaan er van uit dat u hier bedoelt: Op welke manier werkt de **centrale** examenbank voor u het beste?

Niet doen, zo'n centrale vragenbank. Wij verwijzen u naar paragraaf 5 en onze aanbevelingen 9 en 10.

10. *Op welke wijze kunnen vragen met betrekking tot vaardigheden en professioneel gedrag het beste in de examenvragendatabank worden verwerkt?*

Vragen met betrekking tot vaardigheden en professioneel gedrag kunnen wel in een centrale vragenbank, maar dat lijkt vrij zinloos, omdat deze niet kunnen worden voorzien van standaard- of richtlijnantwoorden. Het toetsen van vaardigheden en gedrag gebeurt door (als het goed is) deskundige assessoren, juist zonder dat daar een standaard naast gelegd kan worden.

In de nieuwe modules wilt u ook integriteit opnemen. Met u vinden wij 'integriteit' absoluut belangrijk. Tegelijk kan dit naar onze mening geen onderdeel van een vakbekwaamheidsstructuur zijn. 'Integriteit' valt ook niet te toetsen. De geldende regelgeving is kennis en het kunnen toepassen daarvan valt als zodanig te toetsen. Integriteit toetsen kan hooguit leiden tot de constatering dat de kandidaat sociaal wenselijke geachte antwoorden kan geven. Dat zegt niets over zijn gedrag in de praktijk. Integriteit hoort alleen een onderdeel te zijn van het gedragstoezicht door AFM.

11. *Mocht de examenvragendatabank om welke reden dan ook onverhoopt geen doorgang vinden, wat is dan volgens u een andere manier om hetzelfde resultaat te bereiken?*

Strakkere richtlijnen en protocollen vanuit het CDFD, waarbij zaken als normering, examenvorm, protocollen e.d. dwingender worden opgelegd geven een betere waarborg dan een centrale vragenbank.

12. *Op welke wijze denkt u dat er meer flexibiliteit in het PE-systeem kan worden opgebouwd?*

Dat kan met uw voorstel tot periodieke toetsing. Wel pleiten wij er voor die periodieke toetsing niet elke anderhalf jaar te laten plaatsvinden, maar naar behoefte de PE vast te stellen. PE-toetsing moet bedoeld zijn om periodiek afscheid te kunnen nemen van degenen die hun vak niet bijhouden, zonder dat het een (te) zware belasting wordt voor degenen die hun vak wel bijhouden.

13. *Bent u van mening dat er bepaalde productgroepen zijn die vaker onderwerp van PE zouden moeten zijn dan nu het geval is?*

Is afhankelijk van de wijzigingsfrequentie in de benodigde kennisgebieden. Zie antwoord op vraag 12.

14. *Wat vindt u van de inhoudelijke opbouw van PE?*

Zoals het nu gaat: onbevredigend. De focus ligt in theorie volledig op 'actualiteit'. Maar tegen de tijd dat deze in het PE-programma staat, is deze inmiddels oud nieuws. En had deze al lang bekend moeten zijn bij de financiële dienstverleners waarvoor deze relevant is. Voor de anderen die wel dit PE-programma moeten volgen, omdat hun werkgebied onderdeel van deze module vormt, is deze kennis ballast. Dat is één van de redenen, waarom dit PE-systeem zo bekritiseerd wordt.

15. Bent u het er mee eens dat PE niet uitsluitend zou moeten worden gebruikt voor actualiteiten, maar ook ter herhaling van kennis, professioneel gedrag en vaardigheden?

Ja.

16. Zou er meer ruimte moeten zijn voor kennis- en ervaringsuitwisseling met collega's? Zo ja, op welke wijze moet deze worden vormgegeven?

Nee, niet in een wettelijk voorgeschreven PE-systeem, dat beoogt objectief te kunnen toetsen of de vakbekwaamheid op peil is gebleven. Prima als collega's kennis en ervaring uitwisselen, maar uiteindelijk moet alleen het resultaat van de PE-toets tellen. En als toch alleen het resultaat bepalend is, moet u het voortraject niet willen regelen: dat kost tijd en geld en leidt uitsluitend tot overbodig werk of tot aanvullende subjectieve criteria, waarmee u uw eigen doelstellingen weer de nek omdraait.

17. Hoe kan in het huidige systeem worden ingebouwd dat de actualiteit sneller wordt opgepakt en getoetst?

In het huidige systeem kan dat niet. Daarom moet u PE ook niet met onderwijsprogramma's e.d. willen regelen. Dan loopt u altijd achter de feiten aan. Daarmee stimuleert u zelfs dat financieel dienstverleners de actualiteit niet bijhouden, maar dat uitstellen totdat deze 'officieel' in het PE-programma is gezet. Eerder de actualiteit bijhouden telt dan immers niet!

18. Vindt u het van belang dat Wft-opleidingen vergelijkbaar zijn op Europees niveau? Waarom wel/niet?

Nee. Volslagen onbelangrijk. Het gaat om een systeem waar – uiteindelijk – de consument beter van wordt.

19. Bent u van mening dat alle modules op minimaal EQF-schaal 6 (bachelor niveau) moeten worden ingeschaald?

Nee. Dat kan en mag geen onderscheidend criterium zijn. De Wft-vakbekwaamheidseisen zijn bedoeld om een voldoende vakbekwame financiële dienstverlening te waarborgen. 'Wat is nodig uit het oogpunt van consumentenbescherming?' Dáár moet de focus liggen. Niet op een inschaling op een (overigens nog ter discussie staande) kwalificatiestructuur.

20. Of bent u van mening dat per module en per productgroep gekeken moet worden naar de EQF-schaal?

Zie hiervoor.

21. Deelt u de doelstellingen van het register zoals hierboven geformuleerd? Zijn deze wat u betreft volledig? Zo nee, welke aanvulling heeft u?

Wij staan ambivalent tegenover een personenregister inclusief tuchtrecht. Zie paragraaf 1. Als u kiest voor een personenregister dan moet dit alle personen bevatten die aan de verkoopkant bevoegd zijn consumenten/cliënten persoonlijk te adviseren of informeren. En geeft via het tuchtrecht en de sanctie die daaruit voortkomt (doorhaling en aantekening) tevens de waarborg aan de consument dat hij zaken doet met een dienstverlener waarvan de integriteit en professionaliteit niet ter discussie staat. Het register geeft aan voor welke vakgebieden de registratie geldt. Het aanvullend registreren van alle opleidingen is wat ons betreft onnodig en geeft alleen maar extra administratieve lasten. Een dienstverlener die niet voldoet aan de deskundigheidseisen is in onze ogen niet integer en daarom rijp voor doorhaling.

22. Bent u van mening dat vormgeving door de markt de beste oplossing is? Waarom wel/niet?

Een centraal privaatrechtelijk register is eerder geprobeerd en steeds mislukt. Kort weergegeven: elk bestaand keurmerkregister vindt het een goed idee, maar beschouwt zichzelf (vanuit het eigen perspectief overigens terecht) als de enige norm. Deelbelangen zullen hierbij dus in de weg gaan zitten. Bovendien is het nog maar de vraag of een verplicht privaatrechtelijk register niet in strijd is met Europese regelgeving (vrijheid van dienstverlening) en de mededingingswetgeving.

De enige mogelijkheid om een dergelijk register snel en efficiënt te creëren lijkt ons langs publiekrechtelijke weg.

23. Deelt u de basisvoorwaarden van het register zoals hierboven geformuleerd? Zijn deze wat u betreft volledig? Zo nee, welke voorwaarden zou u stellen?

Ja, wij zijn het eens met deze voorwaarden, behoudens het opnemen van de behaalde Wft-diploma's en de informatie-uitwisseling met toezichthouders. Wij menen dat – ter voorkoming van dubbele lasten – dit register door de AFM gevoerd moet worden.

24. Bent u het eens met de opname van alle adviseurs in het register? Of geeft u de voorkeur aan een bredere kring? Waarom?

Naar ons idee moeten in dit register worden opgenomen: elke persoon die in een rechtstreeks contact met een specifieke klant deze adviseert of informeert over een of meer specifieke financiële producten.

Dus niet alleen de 'adviseurs' in de zin van de Wft, maar ook anderen die financiële producten via persoonlijk contact verkopen.

25. Wie is naar uw mening verantwoordelijk voor de opname van de adviseurs in het register: de adviseur zelf, de onderneming waar hij werkzaam is of een ander?

De registerplichtige moet zelf verantwoordelijk zijn voor (continuering van de) inschrijving. Financieel dienstverleners mogen uitsluitend de benoemde werkzaamheden laten verrichten door geregistreerde medewerkers. Het ligt voor de hand dat de financieel dienstverlener (in zijn rol van werkgever, vergunninghouder en imago-icodragers) hier controle op uitvoert (met mogelijkheid tot sanctie voor de toezichthouder AFM).

Het niet (tijdig en blijvend) voldoen aan de inschrijvingsvereisten (vakdeskundigheid op orde voor de gebieden waarop wordt geadviseerd, integriteit) blijft echter altijd de verantwoordelijkheid van de registerplichtige zelf. Deze loopt immers het risico van doorhaling en daarmee een beroepsverbod.

26. Welke rol zou u keurmerken in het register willen geven? Waarom?

Geen. Keurmerken zouden een meerwaarde moeten (kunnen) beogen boven het wettelijk voorgeschreven minimum. Die meerwaarde kan op tal van terreinen liggen waar de overheid zich niet (per se) mee moet willen bemoeien.

27. Hoe kijkt u aan tegen tuchtrecht?

Bij het centrale personenregister: prima. Uit te voeren door AFM.

28. Wat vindt u een redelijke termijn om de opleidingen aan te passen?

Ruim één kalenderjaar. Daarna moeten financiële dienstverleners die opleidingen natuurlijk nog volgen. Dat kost ook tijd.

29. Wat vindt u een redelijke overgangstermijn voor bestaande financiële dienstverleners?

Afhankelijk van de zwaarte van die opleidingen en (mogelijk) het aantal: ten minste één jaar, nadat de opleidingen beschikbaar zijn gekomen.

Naast overgangstermijnen willen wij ook pleiten voor overgangsmaatregelen. Daarbij kiezen wij niet voor ruime gelijkstellingsregelingen, maar wel voor vrijstelling van onderdelen.